

El lliri de neu

SEGONS DIU LA LLEGENDA, ELLA ÉS LA QUE VA DONAR COLOR A LA NEU

Generalment la gent sol pensar que de flors tan sols se'n troben a la primavera i a l'estiu i no és cert, de flors n'hi ha tot l'any.

A ple hivern als boscos caducifolis (fagedes, avellanoses, vernedes, etc.) i als boscos de ribera, quan el terra es ple de les fulles que han deixat anar els arbres i els colors dominants són els ocres i els grisos, si teniu la sort de trobar l'indret adequat, podreu observar unes petites flors de color blanc lluminós. Haureu trobat sens dubte la primera flor de l'any: el lliri de neu (*Galanthus nivalis*). El seu nom deriva de la paraula grega que significa flor de llet degut a la seva coloració.

La seva distribució geogràfica va des del Prepirineu fins al Caucas i és una espècie molt abundant a Centreeuropa. Al nord d'Europa, hi va ser introduït.

Aquesta meravella dels nostres boscos, de vegades, es pot observar quan el paisatge és ben nevat i, segons diu la llegenda, ella és la que va donar color a la neu després que d'altres flors com el roser i els ranuncles l'hi haguessin negat. És per això que

la neu permet als lliris travessar el seu mantell i lluir la seva bellesa quan la resta de flors encara dormen.

El *Galanthus* és una petita planta d'uns 15-20 cm d'alçada que té dues fulles carenades de color verd grisós i amb una banda blanquinosa al centre. Les flors, de color blanc intens, fan uns 2 cm i tenen tres pètals que envolten una petita campaneta central que presenta unes taques de color verd viu i unes petites ratlles groguenques. La tija s'arqueja i les flors pengen de l'extrem i sempre s'orienten cap a terra.

A banda del seu valor estètic, és una planta que presenta la peculiaritat que les seves flors transformen les radiacions ultraviolades de la llum solar i, així, atrauen els insectes que les veuen amb diferents coloracions. A la medicina tradicional s'havia utilitzat com emètic, és a dir, per provocar el vòmit en cas d'intoxicació o senzillament quan es considerava necessari. També, amb el bulb es preparaven emplastres desinflamants. Actualment es desaconsella el seu ús intern degut al seu contingut ric en alcaloides, principis actius tòxics com la tacetina, la licorina i les galantamines. Se la considera un bon estimulador de la motricitat i s'ha fet servir per tractar les seqüeles de la poliomelitis en dosi farmacològiques de 2 a 5 mg de galantamines, ja que se li atribueix la propietat de regenerar certes cèl·lules nervioses, però sempre sota prescripció mèdica.

Degut al seu atractiu, se'n cultiven diverses varietats per a jardineria de zones ombrívols i humides.

El dia que la trobeu, seieu i observeu-la amb tota la paciència del món i ben segur que tornareu any rere any per gaudir de la seva companyia.

Salut!

COM LA NEU VA TENIR EL COLOR BLANC

Conte Tradicional Noruec

Quan Déu va repartir els colors a totes les coses de la terra, era l'estiu...

I quan va arribar l'hivern i la neu va aparèixer, no tenia cap color, era transparent. Va demanar a tothom d'on havien tret el color i li van aconsellar que anés al cel i que allà Déu n'hi donaria.

La neu va anar al cel i va trucar a la porta. Quan Déu va obrir li va demanar què volia. La neu va contestar que li faltava el color, que a l'estiu no hi era i ara no en tenia com totes les altres coses. Déu li va dir que ja no tenia més colors, que anés a la terra a demanar a algú si n'hi podia donar una mica. I la neu va baixar a la terra.

Va veure una rosa vermella i va pensar que aquella flor li podia donar una mica del seu color.

—Estimada rosa, podries donar una mica de color a algú que no en té i a qui ningú veu? —preguntà.

—Fuig de mi, si no et clavaré les punxes —contestà la rosa.

La neu va seguir voltant i va veure una campaneta molt bonica amb el seu to violaci.

—Estimada campaneta podries donar una mica de color a algú que no en té i a qui ningú veu? —preguntà.

—Ves-te'n de pressa de vora meu. Que no veus que em congeles? —Va contestar la campaneta i es va girar donant-li l'esquena.

La neu va marxar tota moixa... Va veure una flor groga molt prima.

—Estimada flor groga, podries donar una mica de color a algú que no en té i a qui ningú veu? —preguntà.

Però la flor no li va tornar cap resposta. Llavors la neu va anar marxant sense que ningú se n'adonés. De cop va veure una petita flor blanca.

—Estimada flor blanca, podries donar una mica de color a algú que no en té i a qui ningú veu? —preguntà.

—Malaurat aquell que no vol donar res —li respongué la flor.

I amb la ma clavada al seu pit, es va arrencar un tros de color blanc i li va donar. La neu agraïda va agafar el color, se'l va posar i digué:

—Com a recompensa, blanca flor, et diràs des del dia d'avui CAMPANETA DE NEU. I sempre que vulguis podràs passar a través meu encara que la terra sigui glaçada. Tan sols tu ho podràs fer.

I, així és, com a finals de l'hivern creixen les campanetes de neu als boscos, encara que hi hagi neu i gel.

Elles ens anuncien la vinguda de la primavera.

I, si us hi fixeu i mireu bé una campaneta de neu, podreu veure una taqueta verda al cor de la flor. Es d'allà d'on la flor es va arrencar un tros de color blanc per donar-lo a la neu.

Conte enviat per la Núria Oliu des de Noruega on la campaneta de neu s'anomena *Sneklokker*.

www.cabrereshostal.com

C. Major, 26 | Tel. 93 856 50 22 | Mob. 649 927 666

Fax 93 856 50 22 | 08569 Cantonigròs

JORDI ORIOL BIGAS

INSTAL·LACIONS, MANTENIMENTS
I ENERGIES RENOVABLES.

AVINGUDA DE ROMA, 109, 1er-1a
08560 MANLLEU (Barcelona)
NIF: 339470610
TELÈFON 616 68 14 75 - email: job_@hotmail.es